

HAUTESKUNDE SINDIKALAK

1986

DOKUMENTAZ
ZENTROA

TXT 10021

HAUTESKUNDE SINDIKALAK

Urtarrilaz geroztik, Hauteskunde Sindikalak planifikatzea eta zuzentzea izango dira gure zeregin garantzitsuenak.

Gure eskaintzari hauteskunde hauetan emango diogun edukin politikoa eta soziala adierazi nahi dugu. Eskuharki langile orok jaso behar duen gure eskaintza hau, L.M.ko sektore jakin batzuri zuzendurik egongo da. Horregatik, abiapuntu bezala ezinbestekotzat jotzen dugu Hego Euskal Herrian egun bizi dugun egoeraren analisia egitea eta, ezin duda, Blokeko erakundeak Batasun Nazionalan onartu zen Interbentzio Bideak izeneko txostenean jadanik finkaturiko premisa hau oinarritzat hartuz, orain dagokigun zeregina, gure presentzia sindikala indartzeko beharrezko lanak, bitarteko teknikoak eta giza bitartekoak zehaztea da.

Agian iruditu arren errepikatze hutsa besterik ez dela, Batasun Nazionalaren paradaz eginiko kontsiderazio batzu ekarri nahi ditugu gogara:

— Osotasun bateko partaideak gara eta Blokearen baitan sortzen den estrategia politikoa araberak jokatu behar dugu.

— Aurreko puntuak ondorioztat dakar gai politiko-sindikaletarako koadroak sortu beharra, azpimarratu nahi dugularik, bestalde, bizi dugun fase honetako lehen helburua, KAS proiektuaren zerbitzurako koadroen antolamendu hau sendotzea dela. Dena den, aipatu heburua eta hazkunde kuantitatiboa ez dira kontrako asmoak.

— Guk ere parte hartzen dugun proiektu honen dinamikak hala eskatzen bait du, gure diskurtsua fase honetan L.M.ko sektore jakin bati zuzentzen zaio. Sektore jakin honek, klase kontzientziak gain, nazio kontzientzia handia du, ez finkaturik baina bai prozesuan.

— Gure antolakuntzako berezitasunek hala eskaturik, L.A.B.en barruan ez dute lekurik joera edo zeregin zatikatzaileek.

— Ideologia eta antolakuntzako gure berezitasunen eraginez, espazio politiko-sindikal jakin bat betetzeko joera dugu. Mugimendu sindikalean, beraz, proiektu bakarra eta ongi identifikatua, alternatiboa eta egun dagoen beste ezein proiektu sindikalek asimilatu ezin dezakeena gara.

— Aurreko puntuan aipatu dugun espazio horri aurrera egin dugu eta L.M.ren osotasunean garrantzi handiko presentzia lortu dugu.

— Lan sakona eta eraginkorra, eta batez ere etenik gabekoa burutuz gero, eta gure lan bereziarekin loturik beharrezko baliabideak eta profesionaltasuna eskuratuz gero, aukera izango dugu gure eragina sustrai eta zabal dadin. Gauza jakina da gure eragin hau ANEMk bere osotasunean egin aurrerabidearekin batera, eta homogeonotasun baten barruan, eman behar dela.

— Patronalak eta Estatuak krisiaren aurrean eskaintzen duten irtenbideari aurre egiteko, gure interbentzio bideetan oinarrituz burruka zuzena burutu behar dugula eta fase honetan, kontutan izanik Blokeak eta NAEMk markatu duten estrategia politikoa eta guk bete nahi dugun espazio politiko-sindikala, ezin ditugula aipatu interbentzio bideak aldatu.

ERITZI BATZU KRISIARI BURUZ

1983an ekin zitzaion birmoldaketa prozesuaren ildotik, jadanik buruturik dago lehen kontu garbiketa sektore oso garrantzitsuetan —irakur bedi Burdingintza integratua, Altzairu bereziak, Untzigintza, Alor zuriko Elektratresnak...—, birmoldaketa neurri horiek sorturiko erantzunkizun soziala gainditzea lortu delarik. Ez da ezinezkotzat jo behar —aitzitik, gertu ikusten da— plantilei erasango dien bigarren kontu garbiketa, baina honako hau sotilagoa izanen da, sortuko dituen burruka guneak ere apalagoak izango direlarik.

Jakin arazi diren berrindustrialtze inbertsioei dagokienez, berriz, hauek industria modernizatzeraz eta teknologia berria sartzera zuzendurik daude, enplegu perspektibak oso urriak direlarik.

Birmoldaketaren bigarren aldi batetan sektore txikiagoak, baina euskal ekonomian garrantzi handikoak direnak, ukituko dira: Makina Erreminta, Papera, Torlojoteria, Esku Erreminta ... denetara 18 azpisektore eta 50.000 langile inguru saretzen direlarik. «Plan»aren arabera, 10.000 langile daude soberan. Gobernu Baskongadoa buru den kontu garbiketa honetarako 30.000 milioi esleitu dira. Era guztietara, kopuru hau eskasa da, eta kontutan izanik ez dela azterketa xehetarik egin eta EEan sartzeagatik derrigorrez onartzean presaka jokatu dela, pentsa daiteke emango zaion irtenbidea ez dela oso bikaina izango eta are sindikalismo erreformistarentzat proiektu honek sinesgarritasuna galduko duela.

Birmoldaketa deitu politika hau, lanpostuak sortzeko gaiez den berrabidura eraginkorreko fase batetan industria kokatzeko gai izango da.

Nahiz laburki egin, aipamen berezi bat behar dute nekazari eta zerbitzu atalak. Nahiz Elkarre Autonomoan nekazaritzak neurri murriztatua izan, alderantziz Nafarroan garrantzi handia du. EEE-an sartzeak behinik behin lehenengo 7 urteetan, zeren bereziki espezializazio, berritze eta Nafarroako lurraldeen bilketarako oinharriak esleituko direlako, jabetza txikiaren eta enpleguaren murriztea dakar ondorio gisa zuzen zuzenean. «Elkarre autonomoko» nekazariak kanpoko esnekien sartzeara bide dela eragin handia jasan beharko dute eta epe laburrean «baserriaren» produkzio-unitate eginkizuna zalantzan jarriko da.

Zerbitzu atalari dagokiona bestalde, lanerako eskuen gutxitzea dator informatizazioaren bidetik. Bistan da, «ez traumatiko» murrizte eta estankatze fase honen ondoren, soberakin neurri gogorak hartzera pasako direla. Kontuz bankan gertatu liteenakin!

EUROPAKO ELKARTE EKONOMIKOA -E.E.E.

EEE-an sartzeak estatuko ekonomiari kolpe handia emanen dio dudarik gabe., eta arantzen babesa murrizteak berriz kompetibitatearen galera erakarriko du. Europatar Batzordeak dionez bere ikerlan batetan, «P.I.B. delakoaren %3galera suposatzen du». Hazkunde ekonomikoaren gelditze honek lanpostu mailan kaltegarria bilakatzea ezinbestekoa da.

Arantzen lurreratzea mugen babesen kentzearen erdia suposatzen du. Beste erdia B.E.Z. sartzeak desagertzen du, horrela barne kargak jasaten duten konpentzazio zerga desagertzen delako eta baita inportazioei zerga-arinketa ere, esportazioen subentziorako iturri garrantzitsu bat haleria, E.E.E dionez seguru ez bada ere, baliteke laguntza alternatiborako tresnak sortzeko Elkarteko arauetan eragozpenak ipintzea. Inportazioaren babezak subentzionatzea eta esportazioaren subentzioak, P.I.B.eko %1.9 Industriaren laguntzarako esleitura dagoena kentzea suposatzen du. Honek Estatuak ekonomiari sartzien dizkion subentzioen erdia osatzen du, eta eraberdinean enpresen aurrezkien %20 da. Gainera pentsa liteke B.E.Z. erabilketak inflazionista efektu bat ekarriko duela.

Ekoihurtasun maila ezberdinek, nahiz estatuan alokairuak baxuagoak izan, unitate bakoitzeko alokairu kostoak EEE-koak baino batezbesteko %12 altoagoak izatea lortuko dute. Lehen aipatutako txosten horrek zehazki zera dio: «Garbi dago hainbat sektoreetan enpresa batzuk desagertuko direla, lurreratzeak katean ondorioak ekarriko ditudala, eta horrela efeko kaltegarri ugari kaleratuko lirtekela. Hau dena gertatzeko arrisku handia dago».

Konpetibitatearen oreka birlortzeko alokairuen izoztearekin batera inbertsioaren gehitze garrantzitsu bat eman behar da hein berdinean. Posibilitate txikia ikusten da hau gertatu ahal izateko, zeren Estatuko Industriagintzaren irabazi mugak E.E.E.ak baino handiagoak ez direlako, eta atxekimenduak oraindik gehiago murriztuko du.

MAKROEKONOMI ERITZI BATZU

Ez da asko azaldu behar gehiago langabezia hasten dijoala -jadanik 3 milioi.

Pagamendu Balantzan lortu diren aurrerapenak, exportazioen murriztapen garrantzitsuak erabat geldierazi dituzte haiek; ondorenak PSOE-ren neurriak datozte -IRPF, Errentaren zergak, e.a.- barne kontsumoari berrabiadura bat eman nahian.

Inflaziozko mailak Gobernuaren aurreikuspenak —%7 1985rako— %8,1raino aldatuak izan dira.

Defizit Publikoa gutxitu nahia eta Botere Faktikoekin hartutako hitzarmenak bete nahia, nahitaez Asegurantzia Sozialari dagokion dirua murriztea suposatzen du. (A.S. erreforma).

Aipatu bakarrik jakina, langitzarako legeetan eman diren neurri berriak, denak zuzenean lan-merkatua malgutzeko eta botatzeak merkeago lortzeko. Baita ere Kontratuen apurketarako sartu nahi diran erreztasunak (AES-en lortutako hitzarmenaren helburu horretarako zuzentzen baidira) expedienteen bidea erabiliz. Gai hau protesta foko bat pistu lezakeen txinpart bat izan liteke.

Beraz, azken urteotan ikusi ditugun joerak krisialdiaren baitan, sakontzen jarraituko dutela fase zail honetan esan behar dugu. Langileriaren eta herri kapen eros-ahalmena galtzen jarraituko du orain arte konstanteki eman diren bideetatik: langabezia, txiki eta erdi enpresen itxitzeak, alokairuen izozketa, eta guzti honi joera berri bat agertuko da, hots, sektore publikotik ematen diren prestazioak eta sozial laguntzen murrizketa.

Ikuspegi honen aurrean, posibilitate garrantzitsuak zabaltzen zaizkigu. Kontutan eduki behar dugu Estatuan sartuta dagoen erreformismo sindikalaren joera, zutabe askotan erakitzen dela nahiz gertakizun nabaria izan langileriaren barnean duen eragin erreala gero eta txikiagoa izan. Sindikalismo iraultzaileak ezin dezake gelditzerik onhartu. Eta egoera honetan, garbi esan behar da ez dugula konsignen aldaketarik behar prezeski, baizik eta hasitako bidean sakontzen jarraitzea, oraindik bide luzea falta zaigulako hain zuzen helmugara iristeko; homogeneotasun bat lortzeko egin behar ditugu esfortzuak eta interbentzio sindikal serio eta efektibo bat lortzeko era berriak diseinatu behar ditugu, horretarako denbora eta bitarteko guztiak ipiniz. Baita ere, N.A.E.M.ren poitika garapena ongi baloratuz, L.A.B.en hazkuntza bultzatu behar dugu, koadroen finkapena lagunduz zeren behar honetan oraindik asko falta zaigulako. Nahiz industriagintza sektorean murrizketa izan joera nagusia, hor berton guk ditugun aukerak gure presentzia hobetzeko garrantzitsuak direla epaitzen dugu. Industriagintzako sektorean egindako bananbanako ikerketak azaltzen digu enpresa askotan gure alternatiba oraindano ez dela iritsi, eta hemendik sortzen da behar bat: zein produkzio lekutan hobetu behar dugun gure presentzia.

Azkenik egiaztatu den errealitate bat: Gure sindikalqintza-salbuespen batzuk kanpo-

komiteetako Delegatueta oinarritzen dela. Egia da beroiek sindikalgintzaz duten ikuspegia erreformismoarekin konparatuz ez dela berdina, eta aurrerantzean ere beharrezkoa dela bide berdinatik jarraitzea, baina horrek ez du kentzen gure sindikatoak delegatueta duen laguntzik garrantzizkoena. Horregaitik hauteskunde hauen garrantzia.

HAUTESKUNDE POLITIKAZ GURE ESKAINTZA

Gure mezuaren zehaztasuna nahiz eta gerorako utzi; ardatz hauetan oinarritu behar du:

- 1.- Hauteskunde prozesuan parte hartu dugula erakutsiz bereziki. Honek ez du esan nahi, nahiz eta fase honetan Enpresako komitea organu bezala babestu, inoiz gure sindikal errepresentazio alternatibo bezala kontsideratzen dugunik, ez eta ere hauteskunde antidemokratiko hauek kritikatzeko eskubidea kentzen digunik.
- 2.- Gaurko langileriaren egoera, erreformixmoz beterik dagoen strategi politiko-sindikal oker baten ondorio bezala azaldu. Honek LAB sendotzera joango den proiektu politiko oso baten beharra agertzen digu. Mobilizazioaren bidez gizarte aldakuntza posibilitatuko duena.
- 3.- Errealitatea aztu gabe, lantegi eta sektoreko arazoetan kezkatuz patronalaren eraso eta errepresioei erantzuteko sindikato sendo eta gogor bezala azaldu behar dugu. Irudi gogor eta erradikal honek, gure sindikalgintzaren ardatz izango den arazoan azterketa sendo benetako batekin loturik joan behar duelarik.

GURE AURKEZPENAREN IKUSPEGI BATETAZ

Azpitarratzekoa hauteskunde Sindikal eta legislatiboak kointziditzea. Kointzidentzi honak —eta bereziki HBren erresultaduek— langileen artean zuzenki ez bada ere, zenbait eritzi alde edo kontrako sortu lezazke. Hala ere gogoratu hauteskunde sindikalak, maila askoz txikiagoan egiten direla eta beren garrantzia hautesle eta hautatuen arteko ezagupidean dagoela, propagandaren irudi zabalak hainbesteko garrantzirik hartzen ez duelarik.

Gogoramen hauek konklusio batetara garametzate, eta da, HB harritar egituren kokatzen denez eta aurkezten den hauteskundeetan jasotzen dituen botu harritarrengaitik, propaganda mailan publikoki LAB-en alde azaltzeek —sindikatoak duen egitura ezberdinarengaitik— laguntza txikia eman lezaioke eta alderantziz berriz HB-k jaso lezaken kaltea aundiagoa izan leikela.

Garbi utzi nahi dugu gure nahia ez dela HB-ren ingurua uztea, alderantziz baizik. Baina heman lezaiguken laguntza barrurako izan behar duela, eta plataforman hau lokal esparruetan oinarrituz aurrekoetan baino hobeto aprobetxatu behar dugula.

HAUTESKUNDEETAKO ZENBAIT ASPEKTU

Zenbait aspektu nabarmen kaltegarriak hauek dira: LOLS deritzaion legea; E. T. Lege Organikoaren aldaketa eta Polizial Legea. Lenengoak zenbait aspektu sindikaletaz duen kalteari —sindikatoan baloratu direnak—, komiteetako ordezkariak 2-tik 4 urtetara luzatzea eta delegatu hoiek —kontabilizaziorako— hiru hilabeteko epea izatea erantsi behar zaio; 32/1984-ko Lege Organikoan berriz 50 langiletik gorako lantegietan enpresako komiterako hautaketa zerrenda itxien bidez egingo dela esaten da; eta azkenik Polizial Lege Proiektu

horrek berriz, polizia municipalari esparruko ez den sindikato batetan afiliatuta egotea gaberazi egiten dio. Azaldu ditugun aspektu hoiek ahalegin sendoz autsi beharko ditugu.

Hemen jarritako bideari eutsiz, gure zerrendak LAB siglen barruan egongo diren militante eta kidez osaturikoak izango dira. Bi oinarri hoiengatik, lehenik tokatzen den lurraldeko zuzendaritzak baloratua izango da.

Nabaria da hauteskunde hauetan hartu dezakegun laguntza geuk egindakoa izango dela. Erresultatuak azken urte hauetan egindako lanaren fruitu izango direlarik.

Orain, gure sindikal presentzi berriak eta esperientzi faltak sortutako zenbait akats zuzentzen joan behar ditugu. Gutxiengo salbuespenak kendu ondoren, gauden lekuetan/aldakuntzak izango direla pentsatuz, ez gauden sektore eta zonetara zabaltzea lortuko behar dugu. Sektorial eta territorialeko erreferentzia hartuz, gure ezarrera noraino iristen den jakin behar dugularik.

ESPAZIO TERRITORIALA:
ZONA, HERRI, POLIGONO, LANTEGIA.

Gu non ez gauden jakiteko zerrenda bat egitea behar beharrezkoa da.

Geure akatsak kontuan izanik, M.V.L.N.-ko organizazioekin batera programa zabal bat egin behar dugularik.

ESPAZIO SEKTORIALA:
SEKTORE PRIMARIOA, INDUSTRIA ETA ZERBITZUAK

Dudarik gabe, gure presentzia bereziki, sektore industrialari loturik dago, eta azpisektore batzuetako hutsuneak lurraldeko espazioan egindako lanarekin bete daitezkeela pentsatzen dugu. Beraz, apartadu honetan, sektore primarioan eta hirugarrengoa oinarritu behar gara:

SEKTORE PRIMARIOA:

Nabarmenak dira sektore honetan sartzeko zailtasunak. Bere zabaltasunagatik eta (Delegatuak ordezkariak) lortzeko posibilitateengatik, arrantzako sektorean mugatu behar gara. Hau ELA-k erabat hartuta dauka eta guk ez dugu minimoki antolatutako presentzia sektorialarekin kontatzen. Sektoreko eleksioak, ekintza sindikalen jarraitutasun batekin, planifikatu beharko genituzke. Aurrera-pauso bat suposatuko duen edozein ondorioak, nahiz eta hau txikia izan, oso positiboa gerta daiteke.

ZERBITZUAK:

Hona hemen posibilitateak dituen sektore bat, eta gure indarrak zuzendu behar dituguna. Area honen hedapenak eta bere sakabanaketak sektore guztiko eleksioen programakuntza oztopatzen du. Merkatal ihardunerak, enpresa txiki pila batekin: adar ezberdinetako komertzioak (elikadura, oihalgintza, ostalaritza, metalari loturiko komertzioak, ...) nahi izango genukeen bezala inguratzea galerazten digu. Ahal dugun gehiena inguratzen saiatzean, ostalaritza eta erostetxe haundietan (Hipermerkatu, El Corte Ingles, etab.) saiatu beharko ginakeke.

Beste azpisektore batzuk, aditasun eta planifikazio berezia eskatzen dute, erantzute elektoralaren figura sortuz:

- Garraioak? Ez horrenbeste, dituen posibilitateengatik, baizik eta azpisektorearen garrantziarengatik.
- Banka.

- Irakaskuntza. Interbentzioko linea bat planifikatzeko garaian ahal gaude?
- Administrazioa. H.B.-rekin koordinatzea ezinbestekoa den apartaduetako bat da hau.
- Osasuna.

KOORDINAZIOARI BURUZ

Elekzioetako koordinazioa lurraldeko organoetatik eraman behar da. Markatutako dinamika berarengatik, istituzioak barne, «SMAC», probintzi-idazkaritzak Elekzio Sindikalen bizkarrezurra izan behar dute, gehienezko organoak (N.S. eta N.B.) interbentzioko lineak onartu eta aurkeztu ondoren. Kasu batzutan, sektore koordinazioa lurraldekoarekin probintzi-idazkaritzak gainditu beharko ditu, eta Nazional S.-ra pasa.

Probintzi mailan eginkizun batzuk banatu beharko dira, eta honakoen erantzuleak izendatu: herrialdeko koordinazioa, Propaganda, Prentsa. Prozesu elektoralaren segimendu zehatzak, liberatu edo zonako erantzuleek probintziako bilera espezifikoak egitera behartuko du probintzi-idazkaritzetako iraunkorrekin.

PROPAGANDARI BURUZ

Han bi apartadutan bana dezakegu:

NAZIO MAILA:

- Propaganda orokor guztia:
- Elekzioei buruzko legeria (normen argitarapena).
- Presentazioa (prentsaurrekoak, elkarrizketak)
- Kartel eta panfletoak.
- Irratietako kuñak kontratatzekeko posibilitatea, e.a...
- H.B. Nazional Koordinazioa.

PROBINTZI MAILA:

- Sektore eta lurraldeko propagandaren Koordinazio espezifikoak [kontutan eduki nazional Koordinazioa Kontseilatzen duten sektoreak (N.S.)].
- Lantoki, zonako debatetan, e.a.retan sartzeko posibilitatea.
- H.B. Probintzi Koordinazioa.

MEDIOAK

Gelditzen dena enbite honetan bota behar dugu.

Zona mailan, militante egokiak liberatzeko posibilitatea estudiatu behar da. Hau koiunturalki izango litzake (eszedentziak, langabeak, e.a...)

Seinalatu, elekzioaldiaren aurreko antolaketa: ail egatzen ez garen sektoreen ezagunera, lantoki berrietara eraman gaitzaketen erakundeekin kontaktoak, sektorearen errealitatearen ezaguera eta bere arazoekin bat datorren memoria baten antolaketa, propaganda eta komunikabideen erantzuleak, e.a..., itxaro dugun ondorioa lortzen lagunduko digun basea dela.